Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 02/11/2026 11:03
Sayı: E-120.07.03-1974132

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/48924 GK12

GÜNLÜDÜR
02/11/2026

Sayı :E-75833232-610-8536682
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 17.09.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1941574 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Trabzon Milletvekili Sayın Sibel SUİÇMEZ tarafından tevcih edilen 7/48924 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu:54FB6A60-C9C0-4F93-BE80-C6A09CC3E3B9 Belge Doğrulama Adresi:https://www.turkiye.gov.tr/stb-ebys
Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 2151.Cadde No:154 06510 Çankaya /ANKARA
Telefon :03122016100
Bilgi İçin:soruonergesi@sanayi.gov.tr
Faks:03122016103
İnternet adresi: www.sanayi.gov.tr
Kep:sanayiveteknolojibakanligi.strateji@hs01.kep.tr

**TRABZON MİLLETVEKİLİ SAYIN SİBEL SUİÇMEZ'İN**

**7/48924 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

**Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır, 6 Ağustos 2026 tarihinde Trabzon'da gerçekleştirilen Sanayi ve Teknoloji Projeleri Açılışı ve İmza Töreni'nde yaptığı açıklamada, yatırım teşvik sistemi kapsamında Trabzon'da 85,5 milyar liralık yatırımın ve 13 binin üzerinde istihdamın önünün açıldığını ifade etmiştir.**

**Aynı açıklamada; Trabzon'daki organize sanayi bölgelerinin sayısının 3'ten 5'e, toplam yüzölçümünün 100 hektardan 422 hektara çıkarıldığı, OSB'lerde 4 bin 865 ilave istihdam oluşturulduğu, KOSGEB aracılığıyla Trabzon'daki KOBİ'lere bugüne kadar 3,2 milyar lira destek sağlandığı belirtilmiştir.**

**Bununla birlikte kamuoyuna açıklanan 85,5 milyar liralık yatırım ve 13 binin üzerindeki istihdam rakamlarının ne kadarının fiilen gerçekleştiği ne kadarının yatırım teşvik belgelerinde yer alan taahhütlerden oluştuğu, teşvik belgesi alınmasına rağmen henüz başlanmayan veya tamamlanmayan yatırımların miktarı ile bu yatırımların Trabzon ekonomisine ve istihdamına bugüne kadar sağladığı gerçek katkının açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.**

**Trabzon'da özellikle genç işsizliğinin, nitelikli iş gücünün başka şehirlere göçünün ve yatırımcıların teşvik koşulları nedeniyle çevre illere yöneldiğine ilişkin yakınmaların devam ettiği bir dönemde, açıklanan yatırım ve istihdam rakamlarının somut sonuçlarının kamuoyuyla paylaşılması önem taşımaktadır.**

**Buna göre;**

**Soru 1- Bakanlığınız tarafından açıklanan 85,5 milyar TL tutarındaki yatırım, hangi tarih aralığında düzenlenen yatırım teşvik belgelerini kapsamaktadır? Bu tutarın hesaplanmasında kaç adet yatırım teşvik belgesi esas alınmıştır?**

**Soru 2- Söz konusu 85,5 milyar TL'lik yatırımın ne kadarı 6 Ağustos 2026 tarihi itibarıyla fiilen gerçekleştirilmiştir? Henüz harcamaya veya yatırıma dönüşmemiş teşvik belgelerindeki toplam yatırım taahhüdü ne kadardır?**

**Soru 3- 85,5 milyar TL'lik toplam içerisinde;**

a) **tamamlanan,**
b) **yatırımı devam eden,**
c) **henüz yatırıma başlanmayan,**
d) **süresi uzatılan,**
e) **teşvik belgesi iptal edilen veya kapatılan yatırımların sayısı ve toplam yatırım tutarı ayrı ayrı nedir?**

**Soru 4- Yatırım teşvik belgelerinde öngörülen 13 binin üzerindeki istihdamın kaç kişilik bölümü bugün itibarıyla fiilen gerçekleşmiştir? Bu çalışanların kaçının istihdamı halen devam etmektedir?**

**Soru 5- 13 binin üzerinde olduğu açıklanan istihdam rakamının ne kadarı yatırım teşvik belgelerinde taahhüt edilen istihdam, ne kadarı fiilen oluşturulan yeni istihdamdır?**

**Soru 6- Teşvik sistemi kapsamında Trabzon'da yatırım yapacağını taahhüt etmesine rağmen yatırımını tamamlamayan veya hiç başlamayan yatırımcıların sayısı kaçtır? Bu yatırımların toplam yatırım ve istihdam taahhüdü ne kadardır?**

**Soru 7- 85,5 milyar TL'lik yatırımın ilçeler bazındaki dağılımı nasıldır? Ortahisar, Akçaabat, Arsin, Yomra, Of, Vakfıkebir, Beşikdüzü, Sürmene ve diğer ilçelerde teşvik kapsamındaki yatırım tutarı ve öngörülen istihdam sayısı ayrı ayrı kaçtır?**

**Soru 8- Söz konusu yatırımların sektörel dağılımı nasıldır? İmalat sanayi, turizm, enerji, gıda ve su ürünleri, savunma sanayii, teknoloji ve diğer sektörlerde yatırım tutarı ile gerçekleşen istihdam sayısı nedir?**

**Soru 9- Bakanlığınızca yatırım teşvikleri kapsamında Trabzon'daki yatırımcılara bugüne kadar;**

a) **vergi indirimi,**
b) **KDV istisnası,**
c) **gümrük vergisi muafiyeti,**
d) **SGK işveren primi desteği,**
e) **faiz veya kâr payı desteği,**
f) **yatırım yeri tahsisi başlıklarında sağlanan kamusal desteğin toplam parasal karşılığı ne kadardır?**

**Soru 10- Teşvik belgesi kapsamında yatırımını tamamlayan işletmelerden, belgelerinde öngörülen istihdam sayısına ulaşamayan kaç işletme bulunmaktadır? Bunlar hakkında herhangi bir yaptırım veya teşvik geri alma işlemi uygulanmış mıdır?**

**Soru 11- Son beş yılda Trabzon için düzenlenen yatırım teşvik belgelerinin yıllar itibarıyla toplam yatırım tutarı, öngörülen istihdamı ve fiilen gerçekleşen istihdamı kaçtır?**

**Soru 12- Bakanlığınız, teşvik belgelerinde yer alan yatırım ve istihdam taahhütlerinin gerçekleşip gerçekleşmediğini hangi yöntemle takip etmektedir? Bu yatırımlara ilişkin yerinde denetim yapılmakta mıdır? Son beş yılda Trabzon'da kaç yatırım yerinde denetlenmiştir?**

**Soru 13- Trabzon'daki organize sanayi bölgelerinde 4 bin 865 ilave istihdam oluşturulduğu açıklanmıştır. Bu istihdam hangi yıllar arasında oluşturulmuştur? OSB'ler itibarıyla mevcut toplam İşletme ve çalışan sayısı nedir?**

**Soru 14- Trabzon'daki OSB'lerde yatırımcıya tahsis edildiği hâlde yatırım yapılmayan kaç sanayi parseli bulunmaktadır? Bunların toplam yüzölçümü ne kadardır? Tahsisi iptal edilen parsel sayısı kaçtır?**

**Soru 15- Yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamında Trabzon'dan 6,9 milyar TL toplam yatırım büyüklüğüne sahip 25 proje başvurusu alındığı açıklanmıştır. Bu projelerin kaçı destek almaya hak kazanmıştır? Bu yatırımların öngörülen toplam istihdamı nedir ve yatırımların hangi tarihlerde faaliyete geçmesi beklenmektedir?**

**Soru 16- Bakanlığınızın açıklamasına göre Trabzon'daki KOBİ'lere KOSGEB aracılığıyla bugüne kadar 3,2 milyar TL destek sağlanmıştır. Bu tutarın yıllar ve destek programları itibarıyla dağılımı nedir? Destekten yararlanan işletme sayısı kaçtır?**

**Soru 17- Bakanlığınızca açıklanan yatırım ve istihdam hedeflerinin gerçekleşmesini takip etmek üzere Trabzon özelinde hazırlanmış bir performans, izleme veya gerçekleşme raporu bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise bu raporların kamuoyuyla paylaşılması düşünülmekte midir?**

**Soru 18- Bakanlığınızın 6 Ağustos 2026 tarihinde açıkladığı 85,5 milyar TL yatırım ve 13 binin üzerinde istihdam hedefinin tamamının fiilen gerçekleşmesi için öngörülen tarih nedir?**

**CEVAPLAR:**

Bakanlığımızca Trabzon'da açıklanan bahse konu yatırım tutarı 01.01.2003-31.07.2026 dönemini kapsamakta olup, toplam 667 Yatırım Teşvik Belgesi (YTB) esas alınmıştır. Bunlar arasında, 46,1 milyar TL tutarındaki 412 YTB kapsamındaki yatırımlar tamamlanmıştır. 39,4 milyar TL tutarındaki 255 teşvik belgesi bağlamındaki yatırımlar ise devam etmektedir. Öngörülen 13.721 kişilik istihdamın da 8.676'sı gerçekleşmiştir.

Ancak, yukarıda belirtilen 667 YTB dışında, aynı dönemde yatırımcının yatırımdan vazgeçtiği veya yatırım şartlarını yerine getiremediği için iptal edilmiş olan 142 teşvik belgesi de bulunmaktadır.

Bu çerçevede, tamamlama vizesi yapılan 412 YTB kapsamında öngörülen 8.733 kişilik istihdam hedefine yüzde 99,35 oranında ulaşılarak 8.676 kişilik fiili istihdam sağlanmıştır. Devam etmekte olan 255 YTB kapsamındaki yatırımların tamamlanmasıyla 5.045 kişilik ilave istihdam sağlanması beklenmektedir.

2009-2026 Temmuz döneminde düzenlenen YTB'lerin ilçelere göre dağılımı incelendiğinde ise sabit yatırımda ilk sıralarda Ortahisar, Çaykara, Araklı, Arsin ve Köprübaşı ilçelerinin bulunduğu; öngörülen istihdam sıralamasında ise Ortahisar, Arsin, Akçaabat, Merkez ve Yomra'nın ilk beş sırayı paylaştığı görülmektedir.

Trabzon ilimizde son beş yılda, bir başka ifadeyle 2022-2026 Temmuz döneminde ise toplam 24,4 milyar TL tutarında 193 YTB düzenlenmiştir. Bunlardan 542 milyon TL tutarındaki 22 YTB kapsamındaki yatırımlar tamamlanmış olup, kalan YTB'ler kapsamındaki yatırımlar devam etmektedir.

Öte yandan; Bakanlığımızca yatırım teşvikleri kapsamında Trabzon'da gerçekleştirilen yatırımlara yönelik olarak bugüne kadar sağlanan sigorta primi işveren hissesi desteği tutarı 96,3 milyon TL, faiz veya kâr payı desteği tutarı ise 24,7 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi indirimi, Katma Değer Vergisi (KDV) istisnası, gümrük vergisi muafiyeti ve yatırım yeri tahsisine ilişkin destekler, Bakanlığımızca düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından uygulanmakta ve takip edilmektedir.

Yatırım teşvik belgelerinde yer alan yatırım ve istihdam taahhütlerinin gerçekleşip gerçekleşmediğine dair takip süreci işlemleri çerçevesinde ise, firmaların yatırım süresi sonunda tamamlama vizesi ekspertizi için Bakanlığımıza müracaat etmeleri gerekmekte olup bu konuda Bakanlığımız personelince yatırım yerinde fiili inceleme yapılmaktadır. Bu kapsamda, Trabzon'da ekspertiz işlemleri sonucunda son beş yılda 86 yatırım tamamlama vizesi yapılmış ve teşvik belgeleri kapatılmıştır.

Diğer taraftan; bilindiği gibi Trabzon'da Şinik-Akçaabat OSB ile Araklı Hazır Giyim/Tekstil İhtisas OSB'nin eklenmesiyle, 2026 yılı itibarıyla ildeki OSB sayısı 5'e ulaşmıştır. İldeki OSB'lerde üretime geçen toplam 133 parselde 6.865 vatandaşımız istihdam edilmekte olup, tüm parsellerin üretime kazandırılmasıyla istihdamın 12 bin kişiye ulaşması öngörülmektedir. Bu bağlamda, OSB'lerde 2002 yılında yaklaşık 2.000 kişi istihdam edilirken, bu sayı günümüz itibarıyla 4.865 kişi artarak 6.865'e ulaşmış bulunmaktadır.

Trabzon'daki OSB'lerin verilerine göre, tahsis edilen parsellerin tamamında mevzuatta öngörülen sürelerde yatırımlar gerçekleştirilmiş olup tahsis sonrasında yatırımın gerçekleştirilmemesi gerekçesiyle tahsisi iptal edilen sanayi parseli de bulunmamaktadır.

Son olarak, Trabzon'daki KOBİ'lere KOSGEB aracılığıyla 2003-2026 yılları arasında sağlanan 3,2 milyar TL tutarındaki destekten toplam 16.514 işletme faydalanmıştır.